

NEW

ליקוטי שליחות

ו-era VAEIRA

VOLUME 1, P. 119-127

LIKKUTEI SICHOS

INSIGHTS INTO THE WEEKLY PARSHA
BY THE LUBAVITCHER REBBE

Dedicated to

Emmanuel (Mendel) Karp

1905 - 1989

son of Bernard (Berl) and Rose (Rezele)

Manny Karp was born in the United States, in 1905. His first language was Yiddish.

Losing his mother to the Spanish Flu shaped his resilience and commitment to helping others, ultimately leading to a career as a guidance counselor in Philadelphia public schools. He also served many years as the director of Camp Akiba in the Poconos.

Karp's legacy is characterized by his optimism and unwavering dedication to learning and mentorship. Emmanuel Karp died in 1989.

VAEIRA I | וְאָרָא א

Adapted from a *sichah* delivered on *Shabbos Parshas VaEira*, 5718 (1958)

Introduction

Which is a more necessary first step in spiritual growth? Turning away from undesirable qualities – in other words, holding one's natural desires in check if they will lead to negative spiritual consequences – or actively doing good, energetically spreading light and goodness?

The Rebbe poses that question in the context of the plagues that broke the spirit of the Egyptians and enabled the Jews to leave Egypt. His answer not only tells a story of ancient history but also provides practical guidance for our Divine service.

Egypt is not just a physical place, but a mindset that we must all confront. *Mitzrayim*, Hebrew for Egypt, means “boundaries” and “limitations.” To serve G-d as we should, we have to break out of Egypt, overcoming whatever forces hold us back from spiritual progress.

The first two plagues that broke the spirit of the Egyptians – the water that was transformed into blood and the frogs that swarmed all over the land – give us insight into how we might break out of our personal Egypt.

Water is cold, while blood represents warmth and vitality. The first step in breaking out of Egypt is replacing coldness with warmth. Coldness – i.e., indifference and passivity toward holiness – is the root of spiritual exile. When coldness takes hold, all forces that oppose holiness find their foothold. This must be countered with warmth.

The second plague – the swarms of frogs, cold-blooded amphibians – represents a different motif. Just as there is positive fire and energy, there is negative fire and energy, self-destructive passion. The frogs cooled this negative energy. This, too, was a prerequisite for leaving Egypt. Not only was it necessary to generate warmth for holiness, but it was also necessary to dampen the false heat of worldly pursuits.

From Frigidity to Vitality

Not Only Then, but Now

1. As mentioned many times, every matter in the Torah – not only the laws, but also the stories – constitutes a directive that is applicable at every time and every place until the end of time. (Indeed, the very word Torah shares the root letters of the word *horaah*, “directive.”) This is an expression of the eternity of the Torah.

In other words, although the stories related in the Torah happened at a specific time and in circumstances that are not relevant at present, nevertheless, because of the eternity of the Torah, they too provide a directive in every generation.

This is true of all the stories in the Torah – and how much more so, regarding the stories of the Exodus from Egypt. The *mitzvah* of recalling the Exodus from Egypt applies every day because the concept of leaving Egypt is part of a person’s daily spiritual service, as the Alter Rebbe clarifies at length in *Tanya*¹ and in *Torah Or*.² Certainly, all the stories the Torah relates regarding the manner in which the Jews departed from Egypt in a physical sense serve also as directives regarding our spiritual Exodus from Egypt.

The Exodus from Egypt began with the Ten Plagues. They broke the pride of Pharaoh and the Egyptians. This is the theme of this week’s Torah portion, which speaks about the plagues: blood, frogs, etc.

א. ווי מען האט שווין א סך מאל גערעדט, או אליע ענינים פון תורה, ניט נאר די דינט נאר אויך די סיפוריים, זייןען א הוראה (אנזויונג) – תורה מלשון הוראה – אין יעדר צייט און אין יעדר ארט, עד סוף כל הדורות. און דאס איז דער ענין פון נצחים ה תורה.

דאס הייסט, או אפילו די דערצילונגגען און געשעגענישן, וואס זייןען פארבונד מיט א מעמד ומצב, וואס איז ניט שייך אין איצטיקע דורות, אבער מצד נצחים ה תורה, זייןען אויך זי א הוראה אין יען דור. און איז דאס בי אליע סיפורי תורה, און מכל שכן די סיפוריים וועגן יציאת מצרים.

די מצוה פון זכירות יציאת מצרים איז יען טאג, וויל דער ענין פון יציאת מצרים איז פאראן אין דער רותניות/דיקער בעודה פון מענטשן יען טאג, ווי דער אלטער רבבי דערקלערט בארכיות איז פניא (פרק מא') און איז תורה אור. איז דאך זיכער או אליע סיפוריים וואס די תורה דערצילט וועגן דעם אופן ווי די איזן זייןען ארוסט פון מצרים איז גשמיית, זייןען א הוראה אויך איז דעם אופן יציאת מצרים" איז רוחניות.

דער אנהויב פון יציאת מצרים איז געונען מיט די אשר מכות, וואס דורך זי האט מען צערראן דעם שטאלץ פון פרעה און דעם שטאלץ פון מצרים. דאס איז דאך דער תוכן פון היינטיקער סדרה, איז וועלכער עס ווערט דערצילט וועגן די מכות דם, אפֶרְדָּע כו'.

1. *Tanya*, ch. 47.

2. *Torah Or*, p. 57b.

An Unaccepted Answer

2. This week's Torah reading begins with a description of the harsh oppression and subjugation that characterized the exile in Egypt. G-d's words cited at the opening of Torah reading,³ "I appeared to Avraham...," came in answer to Moshe's question (at the end of *Parshas Shmos*),⁴ "Why have You harmed this people?... You have not saved Your nation."

The exile was so severe and the darkness so intense – it was a doubled and redoubled darkness – that even the mind of Moshe, who represented the ultimate of wisdom and intellect in the realm of holiness, could not understand the reason for it and he asked, "Why have You harmed this people?"

Even afterwards, when Moshe conveyed G-d's reply to the Jewish people,⁵ "Therefore, tell the Children of Israel, 'I am G-d, and I will take you out from under the burdens of the Egyptians,'" transmitting to them the four promises of redemption, "They did not listen to Moshe due to their shortness of breath and difficult work."⁶ Even the extraordinary revelation of G-d's name *Havayah* manifested then, as the verse states, "Therefore, tell the Children of Israel, 'I am *Havayah*,'" which was a very lofty revelation, did not have a transformative effect. Notwithstanding all the above, their inner exile was not shattered; "They did not listen to Moshe."

Certainly, their failure to hear the message was not the fault of the agent who conveyed G-d's word, for the agent was Moshe, about whom it is said,⁷ "the Divine

ב. דער אנהויב פון היינטיקער סדרה איז וועגן דער שוענער אונטערדריקונג און גלות אין מצרים.

די סדרה הויבט זיך אן מיט די ווערטער ארא אל אברהם גו', וואס דאס איז דעם אויבערשטיינס ענטפער צו משה רבינו אויף זיין שאלה (ענדע פרשות שמות) למה הרעתה לעם הוה גו' והצל לא הצלת את עםך.

דער גלות איז געווינן אווי שטארק, מיט איז שטארקער פינצטערקייט – חשק כפול ומכופל – או אפיילו בי משה רבינו, וואס ער איז תכילת החכמה והשכל דקדושה, איז אפילו איז זיין שכט ניט געווינן קיין ארט אויף דעם, אונ ער האט געפרעגט: למה הרעתה לעם הזה.

אויך נאכדעם, וווען משה רבינו האט איבערגעגעבן צו די איזון דעם ענטפער פון דעם אויבערשטיין: "לכן אמרו לבני ישראל אני הוי, גו' והזאת אתכם מפתחת סבלות מצרים גו'" מיט די ד' לשונות של גאולה, איז ולא שמעו אל משה מקץ רוח ומעבודה קשיה.

אפיילו די אויסערגעווינילעכע אונטפלעקונג פון שם הוי, וואס איז דאן בתגלה געוווארן, ווי עס שטייט: "לכן אמרו לבני ישראל אני הוי, וואס דאס איז דאך גאר א צערהויבגען אונטפלעקונג, פונדרעס וועגן האט עס ביי זי' ניט געבראכן דעם גלות, אונ ולא שמעו אל משה גו'.

אונ זיכער, איז דאס איז ניט געווינן די שלוד מצא דעם שליח וואס האט איבערגעגעבן דעם אויבערשטיינס ריעז, וויארום דער שליח איז דאך געווינן משה רבינו וואס שכינה

3. *Shmos* 6:3.

6. *Ibid.* 6:9.

Rabbah 2:3; *Mechilta, Shmos* 18:19.

4. *Ibid.* 5:22.

7. See *Zohar*, Vol. III, p. 232a, 7a,
265a; *Shmos Rabbah* 3:15; *Vayikra*

5. *Ibid.* 6:6.

Presence spoke through Moshe's throat." In other words, even Moshe's physical body was a conduit and a channel for conveying G-d's words, exactly as they were spoken. The people realized that they were hearing G-d's word.

There is a well-known difference between Moshe and all the other prophets.⁸ All the other prophets had to rise above material consciousness at the time of prophecy – they received their prophecies in a dream or in a trance – because their physical bodies were not able to serve as a conduit for prophecy. Moreover, even after rising above physical consciousness, their prophecies involved only an image. For this reason, many of their prophecies begin *Ko amar Havayah*, literally, "G-d spoke *like this*." By contrast, Moshe remained awake and fully aware at the time of prophecy and transmitted the word of G-d directly, saying,⁹ *Zeh hadavar asher tzivah Havayah*, "This is what G-d commanded."¹⁰ This was possible because, as mentioned above, Moshe's physical body was a conduit and a channel for conveying G-d's words, as they were spoken.

In addition, the merit of the Patriarchs had been mentioned, as G-d stated at the beginning of His words,¹¹ "I appeared to the Patriarchs...." Mentioning the merit of the Patriarchs generates helpful influence of great measure, as the Mishnah relates:¹² Every day, before offering the morning sacrifice, the *kohanim* in the *Beis HaMikdash* would call out, "The entire eastern [portion of the sky] is illuminated until Chevron." They would mention Chevron to recall the merit of the Patriarchs buried there. That would generate assistance for the offering of the sacrifices in general, and for the offering of the daily sacrifice in particular.

Furthermore, in this instance, the one who recalled the merit of the Patriarchs was G-d Himself. Certainly,

מִדְבָּרֶת מִתּוֹךְ גָּרוּנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה,
דָּאַס הַיִּסְט אָז אֲפִילוֹ דָעַר גָּוָךְ
הַגְּשָׁמִי פָּוֹן מַשְׁהָעַן אִז גָּעוּנוּן אָ
צְנוֹר אָזָן אַכְלִי צָו אַיְבָּעָרְגָּעָבָן
דָעַם אַיְבָּעָרְשָׁטָנָס רַיִד וּזְיִי
זַיְעָנָן.

- וּזְיִי עַס אִזְיָה בָּאוּוֹאָסְטָן דָעַר
חִילּוֹק צְוִיָּשָׁן מַשְׁהָעַן אָזָן אַלְעַ
גְּבָרִים אָז בָּא אַלְעַ נְבָרִים,
בְּשָׁעַת נְבוֹאָה הָאַט גַּעֲדָרָפֶט זִיּוֹן
הַחֲפְשָׁתּוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת, וּזְיִיל זְיִעַר
גְּשָׁמִיּוֹת דִּיקָעַר קָעָרְפָּעָר אִזְיָה
גָּעוּנוּן קִיּוֹן כְּלִי צָו דָעַם, אָזָן
אֲפִילִי נְאָז דָעַם - הַתְּנָבָא בְּ"בָה"
(בְּחִינַת דָמוֹת בְּלָבְדָה), אַבְעָר מֹשֶׁה
רְבָנָנוּ אִזְיָה בְּשָׁעַת הַנְּבוֹאָה גַּעֲבָלִיבָן
וּזְיִרְעָר אִזְיָה, אָזָן הַתְּנָבָא בְּ"זָה"¹³,
וּזְיִיל זְיִן גָּוָךְ הַגְּשָׁמִי אִזְיָה גָּעוּנוּן אָ
צְנוֹר אָזָן אַכְלִי צָו אַיְבָּעָרְגָּעָבָן
דָעַם דָבָר חָנוּי וּזְיִרְעָר אִזְיָה -

אוֹסְעָר דָעַם אִזְיָה גָּעוּנוּן דָעַר
זְכָרוֹן זְכוֹת אֲבוֹת, וּזְאָס דָעַר
אַיְבָּעָרְשָׁטָעַר הָאַט דָעָרְמָאָנָט
בְּיִם אַגְּהוֹבִיָּה פָּוֹן זִיּוֹן דִּיבָרָה: וְאָרָא
אֶל הָאָבוֹת, וּזְאָס זְכָרוֹן זְכוֹת אֲבוֹת
אִז אַגְּוִיסָע הַיְלָה. אָזָי וּזְסָע
אִז פְּאָרָאָן אִין מְשָׁנָה, אָז מְעָן
פְּלָעָגָט זָאָגָן הָאִיד פָּנִי כָּל הַמְּרוֹחָה
עַד שְׁבָחָבְרוֹן לְהַזְּפִיר זְכוֹת יְשָׁנִי -
חַבְרוֹן, וּזְאָס דָאַס אִז אַסְיָע -
הַיְלָה - אִין עַבְזָוָת הַקְּרָבָנוֹת
בְּכָל אָזָן קָרְבָּן תְּמִיד בְּפֶרֶט.

נָאָק מְעָרָעָר: דָעַר זְכָרוֹן
זְכוֹת אֲבוֹת אִז גָּעוּנוּן פָּוֹן דָעַם
אַיְבָּעָרְשָׁטָן אַלְיָיָן, וּזְאָס דָאַס אִז
גָּאָר אַגְּוִיסָע סִיּוּעַ.

8. *Rambam, Hilchos Yesodei HaTorah* 7:6.

9. *Shmos* 16:16, 32, *Bamidbar* 30:2.

10. *Sifri*, the beginning of *Parshas Mattos*; *Rashi, Bamidbar* 30:2. See *Likkutei Torah, Devarim*, p. 92b, et al.

11. See *Rashi, Shmos* 6:3.

12. *Yoma* 28a, *Tamid* 30a.

that generated a great measure of assistance. Nevertheless, all these positive influences:

- a) the revelation of G-d's name *Havayah* and the four promises of redemption,
- b) that the revelation came through Moshe,
- c) that the merit of the Patriarchs was mentioned, and
- d) that it was G-d Himself who mentioned their merit – did not have a sufficient effect on the Jewish people to break the negative influence of exile. They were not ready to assimilate the message of redemption and could not conceive of actually leaving Egypt.

Not only were they not ready to assimilate the message of redemption with the degree of certainty associated with sight, they were not even able to comprehend it merely on the level of hearing¹³ – “they did not *listen* to Moshe.”

More than a Geographic Location

3. All of this is clarified at the beginning of the Torah reading. However, later on in the Torah reading, it relates the Ten Plagues that began the shattering of the exile despite its strength and intensity.¹⁴

This is a lesson for every person in his individual Divine service each day, as he seeks to relive the Exodus from Egypt in a spiritual sense.

True, there are those who face a very strong and powerful individual Egypt. For some, it is an Egypt of holiness, in other words, their Divine service is based on logic and reason and, therefore, constrained accordingly. For others, it is an Egypt of the forces of unholiness, in

13. Once a person sees something, he is not able to entertain any thought that the event never oc-

curred. By contrast, when one hears an idea, his mind is open to hear a refutation (see *Torah Or*, pp. 45a,

און ניט קוֹקְנְדִּיק אֹוִיף דֵי אַלְעַ מְעֻלּוֹת:
 א) גִּילְוִי פּוֹן שֶׁם הָנוּ אָוֹן דֵי ד' לְשׁוֹנוֹת
 שֶׁל גָּאוֹלָה; ב) דָּעֵר גִּילְוִי דָּוְרָךְ מְשָׁה'זָן;
 ג) דָּעֵר מְאַנְגָּג פּוֹן זְכוֹת אֲבוֹת; אָוֹן דָּוְרָכָן
 אֹוְבְּעַרְשָׁתָן אַלְיִין, הָאָט דָּאָס נָאָךְ אַלְעַ
 נִיט גַּעֲפּוּעַלְתָּא אֹוִיף זַיִי אַנְצְׁוֹהָוִיבָן בְּרַעֲכָן
 דָּעַם גְּלָתָה, אָוֹן עַס הָאָט זַיִק בִּי זַיִ נִיט
 אָפְּגַעְלִיִּיגְט דָּעֵר עַנְנִין פּוֹן גָּאוֹלָה.

נִיט נָאָר אָז בָּא זַיִ הָאָט זַיִק דָּאָס נִיט
 אָפְּגַעְלִיִּיגְט אַיִן אָז אָוְפָן פּוֹן רַאיָה -
 הַתְּאַמְּתָהּוֹת גְּדוֹלָה בַּיּוֹתָר - נָאָר אָפִילָו אַיִן
 אָז אָוְפָן פּוֹן שְׁמִיעָה - הַבְּנָה וְהַשְׁגָה אַלְיִין -
 - הָאָט זַיִק דָּאָס אֹוִיךְ נִיט אָפְּגַעְלִיִּיגְט -
 וְלֹא שְׁמַעַנוּ גּוֹ.

ג. דָּאָס אַלְעַ וּוּעָרֶט דָּעֵר קְלָעָרֶט אַיִן
 אָנְפָאָגֶג פְּרָשָׁה. אָבְּעָר שְׁפַעְטָעָר אַיִן דָּעֵר
 פְּרָשָׁה, דָּעֵר צִיְּלָט זַיִק וּוּעָגֶן דִּי מְכוֹתָה, וּוָאָס
 דָּקָא זַיִי הָאָבָן אָנְגָּעָהוִיבָן צְעַבְּרָעָכָן דָּעַם
 גְּלָוָתָה, נִיט קוֹקְנְדִּיק אֹוִיף זַיִן שְׁטָאָרְקִיָּט
 אָוֹן תּוֹקָף, פְּנַיְיָל.

אָוֹן דָּאָס אַיִן אָז אָנוּזְיָוָג אַיִן דָּעֵר
 עַבּוֹדָה פּוֹן יְעַדְן אִינְגָּעָם, יְעַדְן טָאָג אַיִן
 צִיְּאָת מִצְּרִים הַרוֹחָנִית:

נִיט קוֹקְנְדִּיק וּוָאָס דָּעֵר “מִצְּרִים” אַיִן בָּא
 אַיִם מִיט אַגְּרוֹיִס שְׁטָאָרְקִיָּט - צַי דָּאָס
 אַיִן בְּחִינָת מִצְּרִים דְּקָדוֹשָׁה, דָּאָס הַיִּסְטָה
 אַז זַיִן עַבּוֹדָה אַיִן עַל פִּי טָעַם וּזְעַטָּה -
 בְּמַיְלָא אַיִן זַיִן עַבּוֹדָה אַבְּגַרְעַנְעַצְּטָע -
 מִצְּרִים וְגַבּוּלִים, אָבְּעָר אָפִילָו אַז דָּאָס אַיִן

75a, *et al.*

14. See p. 6 above.

which instance, they lack even Divine service based on logic and reason. Nevertheless, through Divine service corresponding to the plagues, every person can break the strength of that Egypt and bring about a redemption for his soul.

מצרים דלאמת זה, דאס הייסט או אפילו די עבודה וואס על פי טעם ודעט פעלט בא אים אויך, פונגעסטוועגן, דורך דער עבודה פון די מכות קען מען ברעען די שטארקיטט פון מצרים, און פועלן א גאולה אין זיין נשמה.

So Coldness Does Not Take Hold

4. The first plague – the one that broke the spiritual insensitivity of the Egyptian exile – was blood. The Nile's water turned into blood.

The nature of water is that it is cold and moist.¹⁵ In general, coldness is the opposite of holiness, for holiness is identified with warmth and vitality. As *Avos D'Rabbi Nossan*¹⁶ teaches, “Ten are called ‘alive.’” The first mentioned in that source is G-d and the other subjects mentioned are entities attached to G-d.

Vitality leads to warmth. By contrast, coldness is the opposite of warmth and vitality of holiness.

This means that the first thing that has to be broken to end our exile in our personal Egypt is coldness. Approaching holiness apathetically, with coldness, is the starting point from which all unholy matters stem. Therefore, the first plague affected the water, targeting Egypt's coldness.

ד. די ערשות מכה וואס האט געבראן גלוות מצרים אויך געווונן – דס. די וואסערן – פון נילוס – זיין געווואן בלוט.

די טבע פון וואסער אויך קאלט און נאס. בכלל אויך קאלטקייט א היפך פון קדושה, וויל קדושה אויך חיות, לעבעדיקייט, ווי עס שטייט אויך אבות דרכו נתן: עשרה נקראו חיים, דאס ערשות רעכנט ער דארט, או הקדוש ברוך הוא נקרא חיים, און דערנאה רעכנט ער אויס אלע וואס זיין געווונט באהעפץ צום אויבערשטיין. חיות ברעננט מיט זיך חמימות, וואראעמקייט. אבער קאלטקייט אויך דער היפך פון וואראעמקייט און קדושה/די קען לעבעדיקייט.

דאס מײנט: די ערשות זיך וואס מ'ארף אינברען אויך – קאלטקייט, בשעת ס'איין דא א קאלטקייט צו קדושה ענינעם, הויבן זיך פון דעם אן אלע ענינעם וועלכע זיין געווונן אויך קעגנואץ צו קדושה. און דערפאר אויך די ערשות מכה געווונן אויך וואסער – קאלטקייט.

Striking the Root of Egypt's Evil

5. Which water was affected by the plague? The Torah¹⁷ relates, “the water in the river,” i.e. the Nile River.

ה. און וועלכע מים אויך די מכה געווונע? – דערצ'ילט די תורה: “במיט אשר ביאור” – און די וואסערן פון טיך נילוס.

15. See *Rambam, Hilchos Yesodei HaTorah* 4:2.

16. *Avos D'Rabbi Nossan* 34:10.

17. *Shmos* 7:17, 7:20. See *Zohar*, Vol. II, p. 28b, which explains that the sole source of water in Egypt was the Nile. Hence, when the water of the

Nile turned to blood, all the water in the ponds and rivulets also became blood.

Now, there are two types of coldness: a) coldness to worldly matters, which comes from holiness, and b) coldness to spirituality, which is the starting point and the foothold for all the *kelipos*,¹⁸ as mentioned above. Spiritual frigidity makes one vulnerable to the influence of evil.

Similarly, there are two types of water: a) water that comes from above, as it is written,¹⁹ “From the rains of heaven you will absorb water,” i.e., the water of holiness, and b) water that wells up from below the earth, the coldness of *kelipah*.

The water from the Nile River was of the second type. Therefore, the waters of the Nile are described as “ascending to greet”²⁰ Pharaoh because they do not come from above but rather from the waters below the earth.

The waters of the Nile – in other words, the coldness to holiness – was the false deity of Egypt. From it, all of Egypt’s evil derived. Therefore, when G-d began destroying the pride of Egypt, the first entity to be broken was the water of the river – Egypt’s coldness.

When Coldness Turns to Life

6. What happened to the water? It became blood. Blood represents vitality, as it is written,²¹ “the blood is the soul.” “All the water that was in the river was transformed into blood”²² means that the river, the coldness of Egypt, was replaced by vitality. To use our Sages’²³ words, “From the forest itself comes the [handle of the] axe [that fells it].”

This also explains why, initially, the Torah²⁴

ain kelaltekheit ziyinun da zoonyi ofenim:
א) א קאלטקייט צו עוניים פון וועלט,
וואס דאס קומט מצד קדושה. ב) א
קאלטקייט צו עוני קדושה, וואס דאס
אי זעד אנהויב פון אלע קלייפות, כנ"ל.

או זיינען אויך פאראן צוויי סארטן
מיים: א) מים וואס קומען מלמעלה, ווי
עס שטיט: למטר הפענים תשטה מים,
וואס דאס איז קריירות פון קדושה. ב) מים
שפחתת לאץ – קריירות דקלפה.

דאס ואסער פון טיעק נילוס, אי געונען
פון זער זרגא הב. דערפרא שטיטין בים
נילוס דער לשון עולח לקראות, וויל
דאס קומט ניט מלמעלה נאר פון די מים
שפחתת לאץ.

און די מי נילוס, דאס הייסט די
קאלטקייט צו קדושה, דאס איז געונען
די עבודה זרה פון מצרים, וואס פון דעם
האבן זיך גענומען אלערליי שלעכטס.
דערפרא, בשעת מען האט אונגעחויבן
ברען דעם גאון – שטאלץ – פון מצרים,
האט מען די ערשות זאך געבראן די מי
היאור – ענון הקריירות.

ו וואס איז געונאן פון די ואסערן?
זוי זיינען געונאן דם – בלוט. דם איז
חיות, ליעבעדיקייט, וויעס שטיט כ'י
הדם הוא הנפש. “זיהפכו כל המים אשר
באיור לדם”, אונשטיאט די קאלטקייט איז
געונאן ליעבעדיקייט, דמיין וביה אבא
לשדייא ביה נרגאי.

דערמיט וועט מען אויך פארשטיין
וואס בים אנהויב שטיטין, או דאס

18. See p. 9 above.

21. Devarim 12:23.

19. Devarim 11:11.

22. Shmos 7:20.

20. Agadas Bereishis, ch. 42; Rashi,
Bereishis 47:10.

23. Sanhedrin 39b. (The main text
quotes the wording of the phrase as

cited in Tanya, ch. 31. The wording
in the Talmud differs slightly.)

24. Shmos 4:9.

states that the water was transformed into blood “on the dry land.” On the surface, why is it significant to add “on the dry land”? Dry land implies an absence of moisture. Moisture leads to attachment. Dry land symbolizes a lack of that virtue. The plague brought blood, vitality, even to dry land, whose dryness prevents attachment.

וְאַסְעָר אֵין אַיְבָּרְגָּעָנְדָעָרְשַׁט גַּעֲוָאָרְן
לְדַם “בִּיבְּשָׁת”, וְלְכֹאָרָה, וְאֵס אֵין נְגַע
צַו מָוִסִּף זַיִן דָעַם וְוַאֲרַט בִּיבְּשָׁת? נָאָר
דָעָר עֲנֵנָן אֵין: וְנִילָל טְרוֹקָעָנִישׁ, בִּבְשָׁה,
הָאָט נְבִטָה אֵין זַיִן אֲפָלָו זִי מְעַלָה פָּוּן
פִּיכְטָקִיִּט - דְּבִיקָות, אָוָן דָעָר אַוִּיפָטוּ
אֵין גַּעֲוָעָן, אֲוָן אֲפָלָו אֵין טְרוֹקָעָנִישׁ אֲלָל
אַוִּיקָה זַיִן חִוּוֹת.

Life That Is Cold

7. Jewish thought speaks of four forms of existence: inanimate matter, plants, animals, and humans.²⁵ The less vitality present in a form of existence, the further it is from holiness, because holiness is identified with vitality.¹⁸ Inanimate matter is the furthest thing from holiness. Afterwards come plants, and then animals. This parallels the progression in the four spiritual worlds, *Atzilus*, *Beriah*, *Yetzirah*, and *Asiyah*. *Asiyah*, where evil is predominant,²⁶ resembles inanimate matter.²⁷

Water and blood represent the qualities of coldness and warmth as they are manifest in inanimate matter. Among living beings, there also exist species identified with the quality of coldness. Specifically, the type of living beings identified with coldness are primarily those created from water. In the Ten Plagues, there is also a living being of this type: frogs, which are cold-blooded amphibians. This is reflected in the narrative of the plagues:²⁸ “The river will swarm with frogs.” This implies that they came into being from the water, just as the fish that were created from water in the six days of creation.²⁹ Hence, frogs swim in a river. As the Talmud³⁰ and the Midrash³¹ state, a scorpion can cross a river by riding on a frog who carries it across the river.

ז. אֵין דִי פִיר סָוגִים פָוּן דָוּמָם, צָמָמָח,
חַי אָוָן מְדָבָר, אֵין וְוַאֲס דָעָר סָוג הָאָט
אֵין זַיִן וְוַיְנִיקָעָר חִוּוֹת, אַלְלָז וְוַיְיִטְעָר
אֵין עָרְפָוּן קְדוּשָׁה, וְוַאֲרָוּם קְדוּשָׁה אֵין
חִוּוֹת, כְּנָל. דָוּמָם אֵין דִי וְוַיְיִטְסְּטָע וְאַך
פָוּן קְדוּשָׁה, נָאָך דָעַם גִּיטָּט צָמָמָח אָוָן דָעָר
חַי. אַזְוִי אַוִּיקָה אֵין דִי ד' עַוְלָמוֹת אַצְּילָוֹת
דָאָרָט אֵין הָרָע גּוּבָר - בְּדָוְגָמָת דָוּמָם אָוָן
אַזְוִי וְוַיְיִטְעָר.

מִים אָוָן דִם וַיְיִצְעָן דִי קְרִירָוֹת וְחַמְמִימָוֹת
וְוַיְיִצְעָן דִי אָוָן דָוּמָם. אַבְּעָר אַוִּיקָה אֵין
בָּעֵלִי חִיִּים אֵין דִא דָעָר עֲנֵנָן הָקְרִירָוֹת.
אָוָן פָּאָרְשְׁטִיִּיט וְזַיִן אֲוָן אַיְבָּרְגָּעָנְדָעָרְשַׁט אֵין
דָאָס בִּי דִי בָּעֵלִי חִיִּים וְוַעֲלָכָע וַיְיִצְעָן
בָּאַשְׁאָפָן גַּעֲוָאָרְן פָוּן וְוַאֲסָעָר. פָוּן דִי
עָשָׁר מְפָכוֹת - אֵין דָאָס צְפָרְדָּעִים, וְוַיְיִבְּרָאָת הַדְּגִים
הַיְאָרָד צְפָרְדָּעִים, וְוַיְיִבְּרָאָת הַדְּגִים
אֵין שִׁשְׁת יְמִי בְּרָאָשִׁית³², בִּזְיָ אֲוָן צְפָרְדָּע
שְׁוֹיִמְתָ אֵין טִיכָּן וּכָו, וְוַיְיִדְרְצִיִּיט אֵין
גַּמְרָא וּמְדָרְשִׁי³³, אֲוָן בְּכָדִי אֲוָן עַקְרָב זָאָל
קַעֲנָעָן אַרְיְבָעָגָיִין אַיְבָעָר אַטְיִיך, וְעַצְטָמָע
אַפְרָדָע פִּירָט אִים אַיְבָעָר דָעַם טִיכָה.

25. The term used for “human” in the main text is *midaber*, literally, a “speaker.” See *Likkutei Sichos*, Vol. 6, p. 115ff., which explains why this term reflects man’s unique qualities.

26. See *Tanya*, ch. 6.

27. Similarly, the world of *Yetzirah* refers to the plant kingdom, the world of *Beriah* to animals, and the world of *Atzilus*, to humans.

28. *Shmos* 7:28.

29. *Shmos Rabbah* 10:2.

30. *Nedarim* 41a.

31. *Koheles Rabbah* on *Koheles* 5:8, “the virtue of land.”

Now, a scorpion is also cold. Indeed, it represents intense cold.³² Nevertheless, since a scorpion is not water – the diametric opposite of fire – it cannot swim. By contrast, a frog is a creature of water,³³ the polar opposite of fire.

עקרוב איז אויך בטבע א קר און תוקף הקיריות. פונדעסטוועגן איז ער גיט מים, ניט היפק בתכליות פון אש, ער שווימט ניט. אבער צפראדע איז בריאות המים³⁴ – היפק האש.

Into the Fire

8. On this basis, we can understand a unique and distinct aspect of the plague of frogs; they swarmed all over Egypt, even into the ovens. On the surface, what is special about this? What does it teach us?

Our Sages³⁴ explained that this teaches us *mesiras nefesh*, self-sacrifice. Since G-d commanded the frogs to swarm over all of Egypt, they went everywhere, even into the ovens.³⁵ However, this does not explain why we do not find a similar phenomenon mentioned regarding the plagues of lice and wild beasts.

Nevertheless, based on the above, the uniqueness becomes apparent. The frogs displayed the ultimate of self-sacrifice. Although they came into being from water, as mentioned, “the river swarm[ed] with frogs,” even so, they entered burning ovens, going into fire, the direct opposite of their nature.

ה. דערמיט ווועט מען פארשטיין, וואס עס שטייט א רבotta אויף די צפראדע איז דיקא זיי זיינען גענאנגען “בתנוריך” – איז די אויעונס. אין פלוג, וואס איז ער אויפטז איז דעם?

די חניל לערנען דערפונ אפ זיינער מסירות ופשׂ, או וויאלד ער אויבערשטער האט זיי געהיסן גיינ איז גאנץ אָרֶץ מצרים, זיינען זיי גענאנגען אפלו איז אויעונס. אבער דאס דערקלערט ניט פארויאס איז דאס זעלבע ניט געווען אויך בי כניהם און ערוב.

אבער לזיט דעם וואס מען האט גערעדט פריער איז פארשטיינדייק: מען האט באויען מסירות ופשׂ בתכליות, אפלו מן הקצה אל הקצה, זוי צפראדע איז זיינען פון מים – ושרץ היואר – און פונדעסטוועגן זיינען זיי גענאנגען איז ברענאנדיקע אויעונס – אש, היפק מקצה לקצה.

Extinguishing Unwanted Fire

9. The purpose of the plague of frogs was to combat Pharaoh and the mindset of his entire domain. They represented the coldness that stems from holiness that cools physical and material attraction.

This was the purpose of the frogs entering “your ovens and your kneadingtroughs.”³⁵

ט. די צפראדע איז געקומען אויף צו שלאנן דעם גאנצן געבית פון פרעה, וואס דאס מײנט די קדשא/די קאלאטקייט צו ענינים פון גשמיוט און חומריות.

און דאס איז ער ענין, וואס די צפראדע איז גענאנגען “בתנוריך ובמשארותיך,”

32. *Avodah Zarah* 28b.

34. *Pesachim* 53b. See also *Zohar*, Vol. II, p. 29b.

35. *Shmos* 7:28.

33. See *Mikveos* 6:7.

They went to extinguish the warmth and false pride³⁶ of *kelipah*, because the characteristic of warmth also exists in the forces of evil.

True, previously, it was stated that *kelipah* is identified with coldness. Nevertheless, to allow for the possibility of free choice, *kelipah* must also bear a certain resemblance to holiness, at the least, like that of a monkey who mimics a man.³⁷ Therefore, *kelipah* also possesses warmth, the fervor for worldly matters.

דָּאָס הַיִּסְטָ וַיְיִגְעַן גַּעֲגָגָעַן לְעַשְׁן דִּי
הַיְזָ אָן דִּי פָּאַלְשָׁע גַּעַהוַיְנָקִיִּט פָּוֹן קְלִיפָּה.
וּאֲרוֹם אַוְיךְ אִין לְעַמְתָּה זָה אִיזְ פָּאַרְאָן דָּעַר עַנְנִין
פָּוֹן וּוְאַרְעַמְקִיִּט.

כְּאַתְּשׁ מַעַן הַאֲטָ פְּרִיעָר גַּעֲרָעֶדֶת אֹז קְלִיפָּה
אִיז קְרִירָות, קָאַלְטָקִיִּט, פָּוְנְדָעָסְטָוָעָג, כִּדִּי
עַס זָאַל קָעַנְעַן זַיְינְ דָּעַר עַנְנִין הַבְּחִירָה, מַוְּזָּבָח
קְלִיפָּה הַאֲבָנָן עַפְעָס אַצְוְגָּלִיְיךְ צָו קְדוֹשָׁה, לְכָל
הַפְּחוֹתָה פְּקָרָב בְּפָנֵי אָדָם (וַיְיִ אַמְּלָעָפָע צָו אַ
דָּעַר עַנְנִין פָּוֹן הַיְזָ - דָּעַר קָאַךְ אִין עַנְנִין עַולְםָ
הַזָּה.

No Place for Neutrality

10. This story provides a lesson for our Divine service: To rid oneself of and leave the Egypt of the forces of evil it is necessary to bring warmth and energy into all matters of holiness, because coldness is the beginning of all sorts of evil.

(This is also true regarding leaving “the Egypt of holiness,” the limitations of our Divine service that is defined by logic and reason. However, leaving “the Egypt of unholiness” is of primary importance.)

A person might think: What is so terrible if I do not feel warmth and energy in holiness? After all, I am not doing the opposite. Whom does it bother that I do not feel excitement in holiness?

Contrary to such an assumption, a person must realize that there is no such thing as a neutral stance, being neither here nor there – not to feel vitality in holiness, nor in matters of evil. If one is cold to holiness,

יַ. דִּי הַזָּהָה - אַנְנִיְזָנָג - פָּוֹן דָּעַם אִין
עַבְוֹדָה אִיז:

בְּכִדִּי פְּטוּר צָו וּוּעָרָן אָוּן אַרוּסְגִּיָּן פָּוֹן
מַצְרִים דְּלֻעָמָת זָה,

עַל דָּרָךְ זָה אִיז אַוְיךְ דָּעַר אָפָן הַיְצִיאָה פָּוֹן
מַצְרִים דְּקָדוֹשָׁה, עַבְוֹדָה שָׁעַל פִּי טָעַם וְדָעַת.
אֲבָעָר נָגָע בְּעִיקָּר אִיז דָּאַךְ דָּעַר אַרוּסְגִּיָּן פָּוֹן
מַצְרִים דְּלֻעָמָת זָה

דָּאַרְפָּ מַעַן אַרְיִינְטָרָאָן אַ וּוְאַרְעַמְקִיִּט אָוּן
אַ לְעַבְדִּיקִיִּט אִין עַנְנִין דְּקָדוֹשָׁה, מַעַן טָוָת
דָּאַךְ נִיטָּקִיָּן פָּאַרְקָעָרְטָעָוָאָן, אִין וּוּעָמָן אַרְטָ
קָאַלְטִיקִיִּט.

עַס קָעַן זַיְקָ דּוּכְטָן: וּוָאָס אִיז אַזְוִי דָּעַר רְעַשָּׁת
אוֹ מַעַן הַאֲטָ נִיטָּקִיָּן קָאַךְ אִין דְּקָדוֹשָׁה, מַעַן טָוָת
דָּאַךְ נִיטָּקִיָּן פָּאַרְקָעָרְטָעָוָאָן, אִין וּוּעָמָן אַרְטָ
דָּאָס אַז מַעַן הַאֲטָ נִיטָּקִיָּן קָאַךְ אִין דְּקָדוֹשָׁה?

דָּאַרְפָּ מַעַן וּוִיסָּן, אַז עַס אִיז נִיטָּוּ וּזְעַן
מִיְּנָט, אוֹ מַעַן קָעַן זַיְינְ נִיטָּאָהָן אָוּן נִיטָּאָהָר
נִיטָּקִיָּן זַיְקָ אִין דְּקָדוֹשָׁה, אָוּן אַוְיךְ נִיטָּקִיָּן
זַיְקָ אִין עַנְנִין רָעָ), וּוָאָרָוּם אַוְיךְ מַאֲזִין קָאַלְט

36. The false pride is alluded to by the kneading troughs for dough that rises.

37. See *Zohar*, Vol. II, p. 148b. See *Bava Basra* 58a.

eventually he will invest himself in the impurity of Egypt, Heaven forbid.

For this reason, the *yetzer hara* ("evil inclination") devotes so much energy and so much effort into cooling off a Jew's spiritual fervor, and preventing him from becoming excited about G-dliness. Even when one sees an obvious miracle or an outright sign of G-d's power, the *yetzer hara* comes to him and begins to argue: Why are you so excited about that? True, it appears like a miracle, but you believe that everything comes from G-d and G-d is omnipotent. All the worlds are of no significance in relation to Him.

He can do anything, even make vinegar burn. After all, why does oil burn? Because G-d created the world through speech and invested the potential for an entity to burn in the three letters³⁸ שָׁמֶן that make up the Hebrew word for oil. He can also change the potential of the three letters שָׁמֶן that make up the Hebrew word for vinegar and invest in them the potential for combustion; to refer to our Sages³⁹ words, "He who told oil to burn [can] tell vinegar to burn." If so, claims the *yetzer hara*, "Why are you so excited about an apparent miracle? Why can't you contain yourself?"

The intent of the *yetzer hara* is to cool the person's G-dly excitement and cause him to feel coldness to holiness. This is the source of the impurity of Egypt.

Therefore, we must remember that the first thing necessary to free oneself from Egypt involves "blood," in other words, becoming excited and alive in matters of holiness.

Just as a person must warm himself to holiness, "blood," so too, must he turn cold to matters of this world, "frogs." These involve the two motifs of "turn away from evil,"⁴⁰ frogs, and "do good,"

cho קדושה אוֹז סוף סוף ווועט מען ליגן
אין טומאת מצרים, רחמנא לאצלאן.

און דערפֿאָר לִיגֶט דער יִצְחָק הָרָע
אוֹזְוִי פִּיל כְּחוֹת מִיט הַשְׁתְּקָלּוֹת אוֹזְאָ
אַפְּקִילְן אָזִין עַר זָאַל גִּיט נַתְּפָעֵל
וּוּרְעָן פָּוּן אַלְקָוֹת, אָז אַפְּלָוּ בְּשָׁעַת עַר
וּעַט אַנְסָס מְוֹפָת גָּלוּי, קָוָמָת דָּעַר יִצְחָק
הָרָע צָו אִים אָזִין טַעַנְהָט מִיט אִים אָזִין:
וּוְאָס הַאֲסָטוֹ וּוְאָס צָו נַתְּפָעֵל וּוּרְעָן פָּוּן
דָּעַם, דָּו אַלְיָין גַּלְוִיבְּסָט דָּאָה, אָז אַלְעָ
עַנְנִינִים קָוָמָעָן פָּוּן דָּעַם אַיְבְּעַרְשָׁטָן אָז
דָּעַר אַיְבְּעַרְשָׁטָר אָזִין אַלְכָל, וּוְאָס
לְגַבְּיָ אִים הָאָבָן אַלְעָ עַוְלָמוֹת נִיט קִיְּן
בְּאַטְרָעָף, אִז דָּאָק פְּשָׁוֹט אִים בַּי אִים
הָאָבָן קִיְּן בְּאַטְרָעָף נִיט דָּרְיִי אֹתְתִּוֹּת אָז
עַר קָעָן אַיְבְּעַרְבִּיְּטָן פָּוּן צִירָוֹת אֹתְתִּוֹּת
חַמְּצִי" אַיְרָפְּ צִירָוֹת אֹתְתִּוֹּת "שְׁמַן", וּמִי
שָׁאָמָר לְשֶׁמֶן וִידְלִיק הָאָרְאָה יָאָמֵר לְחַמְּצִי
וַיְדִילְקֵי", הַיִּנְטָן וּוְאָס דְּאַרְפָּסָטוּ נַתְּפָעֵל
וּוּרְעָן אָזִן אַרְוִיסְגִּיָּן פָּוּן דִּי כְּלִים?

די כְּנָה פָּוּן דָּעַם יִצְחָק הָרָע אִז
צָו אַפְּקִילְן אִים פָּוּן אַגְּטָלָעָכָעָר
הַתְּפָעָלוֹת אָזִין פּוּלְּזָן אִין אִים אַ
קְרִירָוֹת צָו קָדוֹשָׁה, וּוְאָס דָּאָס אִז אַ
מִּקְוֹדֶשׁ אַיְרָפְּ טָמֵא תּוּמָתָן מְצִירִים.

דָּעַרְפֿאָר דָּאָרְפֿאָר מַעַן גַּעֲדָעָנְקָעָן אָז
דִּי עַרְשָׁטָע זָאַק וּוְאָס מַעַן גַּעֲדָעָנְקָעָן
אַיְרָפְּ פָּטוּר וּוּרְעָן פָּוּן "מְצִירִים" אִז
דִּי עַנְנִינִים פָּוּן קָדוֹשָׁה.

אָז פּוֹנְקָט וּוְיַיְמָעָן דָּאָרְפֿאָר פּוּלְּזָן בַּי,
זִיךְ דִּי וּוּאַרְעַמְּקִיְּטָן אִין קָדוֹשָׁה - דִּם,
אוֹזְוִי דָּאָרְפֿאָר מַעַן אַיְרָפְּ פּוּלְּזָן בַּי זִיךְ דִּי
קָאַלְטָקִיְּטָן צָו עַנְנִינִי הָעָולָם - צְפָרְדָּע,
וּוְאָס דָּאָס זִיכְרָנָן אַיְרָפְּ דִּי צְוּנִי תְּנוּעָות
פָּוּן סָוּרָה - צְפָרְדָּע, וּשְׁהָ טָב -

38. The Rebbe's words are based on the concept explained in *Tanya*, *Shaar HaYichud VehaEmunah*, ch. 1

– that the name of every given entity conveys its life force.

39. *Taanis* 25a.

40. Cf. *Tehillim* 34:15, 37:27.

blood. Through these two motifs and their derivatives, we were able to leave Egypt.

דם, און דורך די צווני תנעות וענפיהם
גייט מען אָרוֹס פון מְצָרִים.

Reversing the Order

11. By and large, the order of Divine service is, first, “turn away from evil,” and afterwards, “do good.” As the well-known analogy⁴¹ illustrates: When making a dwelling for a mortal king, first, it is first necessary to remove all the filth, and only then can attractive furnishings be brought in and the dwelling made fit for a king.

This is the appropriate order that follows the pattern of upward ascent. However, the pattern associated with revelation from above downward follows an opposite order: first, “doing good,” and afterwards, “turning away from evil.” This means that lofty revelations become manifest from above (doing good), and this motivates one to turn away from evil.

Since the plagues were Divine miracles coming from Above, therefore, first came the plague of blood, “doing good,” and afterwards, that of frogs, “turning away from evil.”

יא. בְּכָל אֵיז דָעֵר סִידָר הַעֲבֹדָה,
פְּרִיעַר סָרָר מְרוּעָ אָון דָעַרְנָאָךְ וְעַשָּׂה
טוֹב. לֹוִיט דָעַם באַוּאוֹסְטָן מְשָׁלָל, אָז
בְּשַׁעַת מְעַן וּוְיל מַאֲכָן אָ דִירָה פָּאָר
אָמְלָךְ בְּשָׂר וְדָם, אָיז דִעַרְשְׁטָע וְאָרְ
דָאָרְפָּעָמָעָן אָלָע שְׁמוֹצִיקָע
זָאָכָן כּוֹ, אָון עַרְשָׁטָט דָעַמְאָלָט קָעָן מְעַן
אָרְיִינְשְׁטָעָלָן שְׁיִינָע כְּלִים אָון מַאֲכָן עַס
פָּאָר אָ דִירָה רְאֵיה לְמָלָךְ.

דאַס אָיז אָסְדָר מְלַמְּטָה לְמַעַלָּה. אָבְעָר
מְלַמְּעָלָה? מְטָה אָיז אָ פָאָרְקָעַרְטָעָר
סָדָר, פְּרִיעַר וְעַשָּׂה טָב אָון דָעַרְנָאָךְ
סָרָר מְרוּעָ, דָאָס הַיִּסְטָמָעָן אָיִ מְגַלָּה
מְלַמְּעָלָה גִּילְוִיִּים נְעָלִים בְּיוֹתָר, וְוָאָס
פּוּעָלָן אוֹ מְעַן אָיז סָרָר מְרוּעָ.

אָן וּוַיְבָאָלְד אָז דִי מְפָכוֹת זִיְינָעַן דָאָךְ
גַּעֲקוֹמָעָן מְלַמְּטָה, דָעַרְפָּאָר אָיז פְּרִיעַר
גַּעֲווּעָן דָם - “וְעַשָּׂה טָב” אָון דָעַרְנָאָךְ
אָפְרָעָ - “סָרָר מְרוּעָ.”

Taking a Different Path

12. True, the pattern of the plagues departed from the ordinary mode, involving revelation from above downward. Nevertheless, since all the stories of the Torah provide instruction for the Divine service over the course of all the generation, the narrative of the plagues also teaches that, at times, Divine service should also begin with “doing good.”

As the Rebbe Maharash would say,⁴² “The world at large says, ‘[At first, try to crawl under]. If you cannot crawl under, spring over.’ I say, ‘At

יב. הָגֵם אָז דָאָס אָיז אָ סִידָר פּוֹן
מְלַמְּעָלָה לְמַטָּה, אָבְעָר וּוַיְבָאָלְד אָז אָלָע
סִיפּוּרִים פּוֹן תּוֹרָה זִיְינָעַן אָ הַוְרָאָה פָּאָר
אָלָע דְּרוֹרֹת בְּעַבּוֹדְתָנוּ - כְּנָ"ל, אָז דָאָס
אָוִיךְ אָ הַוְרָאָה אָז עַס דָאָרְפָּאָר זִיִּין אָ
סִידָר פּוֹן אָנְהָוִיבָן מִיטָּה וְעַשָּׂה טָבָ.

אָן וּוַיְדָעַר רְבִי מַהְרָ"שָׁ הָאַט גַּעֲזָגָט:
דִי וּוַעֲלָט זָאָגָט אָז מְקָעָן וִיטָּ אָרְוֹנְטָעָר

41. See *Likkutei Torah, Bamidbar*, p. 70c, et al.

42. Recorded in *Igros Kodesh Admor HaRayatz*, Vol. 1, p. 617.

the outset, one should spring over.” The order has to be reversed. From the start, one should seek to go higher, revealing an abundance of light. As a result, darkness will be dispelled as a matter of course.

דארף מען אריבער, און אויך האלט או
מ'זארף לכתחלה אריבער.”

עס דארף אויך זיין א סדר פון גיינ
לכתחלה העכער, מגלה זיין רבוי אור, וועט
שויין דער חשק נדחה ווערטן בדרכ ממיילא.

Guided by Light

13. A similar difference in approach exists between *nigleh*, the revealed, primarily legalistic dimension of Torah study, and *pnimiyus haTorah*, the Torah's mystical truths. The order of study in *nigleh* is from below upward; one proceeds from an easier, more comprehensible concept to a more difficult one.

Pnimiyus haTorah follows the opposite pattern: One begins with light. This is particularly true in these later generations when *pnimiyus haTorah* is universally revealed. Unlike previous eras, no conditions are placed on a student who desires to begin studying *pnimiyus haTorah*, and no demands are made that he prepare himself for such study. On the contrary, today, *pnimiyus haTorah* is taught to everyone, disseminated freely in line with the guidance of the well-known analogy of the Alter Rebbe, regarding the precious gem from the king's crown, which is to be crushed, made into a potion, and splashed over the king's son's mouth.⁴³

This is the way to leave Egypt – through the path of revealing and spreading *pnimiyus haTorah* – beginning with “blood”: excitement and vitality in holiness. As a result, evil will be dispelled. When evil, the three impure *kelipos*, are driven out entirely from the person's domain, as a matter of course, *kelipas nogah*, the dimension of materiality that can be elevated to holiness, will ascend.⁴⁴ This will bring about

יג. מעין זה אויך דער חילוק פון
גלאיא דתורה מיט פנימיות התורה. מצד
פלייא דתורה אויז א סדר בדרכ מלטפה
למעלה, מן הקל אל הכבב. מצד פנימיות
אויז א פאראקערטער סדר, מען היבט
און באלד מיט אור. ובפרט בדורות
האחרונים אויז מען מגלה פנימיות התורה
צו אלעמען, און מען שטעלט ניט די
תנאים און מען פאראלאגט ניט די הכוונות
וועכלכע מען האט געדארפט האבן אמאל
צו אנהויבן לערגגען פנימיות התורה.
הוינט לערגנט מען פנימיות התורה מיט
אלעמען – הפעצה דזקא. און לoit דעם
באואויסטן משל פון אלטען רביעין וועגן
דעם אידלשטיין אוין דעם מלך'ס קרויז.

און דאס אויך דער וועג אויף ארויסגין
פון מצרם – דער וועג פון אנטפלען און
פארשפריריטן פנימיות התורה, אנהויבן
מייטן קאך און חיות דקדושה – “דט”,
דאן וועט קומען דער דתנית הרע – דאס
אוונעקשטוייסן די שלעלכטס.

– און או שלש קליפות הטעמאות וועגן
נדחה אינגןץן פון זיין גוביל, – במיילא
האט קליפת נוגה אן עלייה –

43. See *Igros Kodesh Admor HaRayatz*, Vol. 3, p. 326ff.

44. *Tanya*, ch. 37.

an individual redemption for the person's soul and will also lead to the all-encompassing redemption, when "as in the days of your Exodus from the land of Egypt, I will show [My people] wonders."⁴⁵ May this take place speedily, in our days.

וַיֹּאמֶס דָּוִרְךָ רַעַם וַיַּעֲטֵת מַעַן פּוּעַלְךָ דִּי
גָּאוֹלָה הַפְּרִטִּית בְּנֶפֶשׁוֹ, אָנוּ דָּעֲרָנָא אָוִיךָ
דִּי גָּאוֹלָה הַכְּלִילִת, דְּכִימִי צָאתָךְ מַאֲרַץ
מִצְּרָיִם אֲרָאנוּ נִפְלָאוֹת, בְּמַהְרָה בְּיִמְינוֹ.

(משיחת ש"פ וארא, תשח"ד)

45. *Michah 7:15.*

יב) נדרים מא, א. קהילת רבה פ"ה על הפסוק ויתרונו ארץ.	א) רמב"ם הלכות יסודי התורה פ"ז ה"ו.
ב) ספרי ריש פרשת מטotta. רש"י על התורה במדבר ל, ב.	ב) פ"ד, י.
ג) ימוא כה, א. תמייד ל, א.	ב) זע והר חלק ב' כה, ב.
ד) עז תורה או ריש פרשת ויחי, ובכמוה טו) סנהדרין לט, ב. (כן הוא הלשון בתניא. וט) פסחים נג, ב. און זע והר חלק ב כת, ב.	ח) אגדת בראשית פמ"ב. פירוש רש"י על התורה באשיות מו, ג.
ה) מקומות. י"ז) תענית כה, א.	ג) עז תורה או ריש פרשת ויחי, ובכמוה טו) סנהדרין ניזיל ביה נרגא).
ו) תניא פ"ל, ז.	ה) זע רמב"ם הלכות יסודי התורה פ"ד י"א) שמות ד, ט.
	ו) שמות רבה פ"ג, ב.
	ה"ב.

VAEIRA II | וְאֶרְאָ בּ

Adapted from a *sichah* delivered on *Shabbos Parshas Va'eira*, 5714 (1954)

Introduction

What if you knew that next month you would win the lottery? Would you continue to live as you live now?

Take an ordinary person. He would be far more confident, relaxed, and easy-going even though the money was not yet in his bank account. Much of his daily tension and worry would no longer trouble him.

This is what the promise of redemption means. G-d's pledge that He will redeem His people enables us to rest assured that the redemption will come and the peace, prosperity, and spiritual fulfillment that will characterize the era of *Mashiach* looms on the horizon. Indeed, when we think deeply, we realize that the redemption is the genuine reality and our present existence conceals that truth.

G-d's Promise Creates Reality

The Arc of Redemption - From Egypt to the Future

1. As is well known, the four promises of redemption mentioned in this week's Torah reading – “I will take you out,” “I will save you,” “I will redeem you,” and “I will take you”¹ – correspond to the four redemptions, the redemption from the Egyptian exile and the three subsequent exiles. From this, it is understood that the fifth promise, “I will bring you,”² represents an even loftier ascent that will be manifest in the Future Redemption.

In other words, the era of the Future Redemption itself will be divided into two periods: the era of *Mashiach* and the seventh millennium, a transcendent era, concerning which our Sages commented,³ “Six millennia [of existence as we know it,] and one [millennium] of [radical] transformation.”

Since G-d also made the fifth promise at the time of the redemption from Egypt, it is understood that the Ultimate Redemption – and everything that will accompany it – already began at that time. To cite the adage of my revered father-in-law, the Rebbe Rayatz,⁴ from the Exodus from Egypt onward, we are proceeding towards the Ultimate Redemption.

Accomplished at the Outset

2. The Talmud⁵ quotes Rabbi Yochanan as saying that damage caused by fire is deemed similar to damage caused by shooting of an arrow. In other words,

1. *Shmos* 6:6-7.

2. *Ibid.* 6:8.

3. *Rosh HaShanah* 31a, *Sanhedrin* 97a. In that source, our Sages speak of the world's existence as spanning 7000 years, 6000 years of existence as

we know it, and a final millennium when all existence will undergo a radical transformation. At that time, although the physical dimensions of existence will continue to exist, materiality will no longer present an attraction for mankind. Our desires

א. עס איז באוואוֹסֶט, אוֹ דִי פִּיר לְשׁוֹנוֹת שֶׁל גָּאוֹלָה - פָּנוּ הַיִּנְטִיקָּעָר סְדָרָה - וְהַזָּאתִי וְהַצָּלָתִי וְגַאלָתִי וְלִקְחָתִי, זִיְנָעַן פְּנִיגְדִּי דִי דִ' גָּאוֹלָות, פָּנוּ גְּלוּתִים מִצְרָיִם וְשֶׁאָרֶג הַגְּלִילּוֹת. דָּעֵר פָּנוּ אִיז פָּאַרְשְׁטָאַנְדִּיק אוֹ דָעֵר לְשׁוֹן “וְהַבָּאָתִי” אִיז דָאַס אָן עַלְיהָ יוֹתֵר אַיְזָן דָעֵר גָּאוֹלָה דְּלֻעַתִּיד לְבָאָ, וּוֹאָס בְּכָל טִילְלַט עַס זִיךְ אַוְיכְּ “יָמוֹת הַמֶּשֶׁיחַ אָוֹן חַד חַרְובָּכְוּ”.

פָּנוּ דָעֵם וּוֹאָס אַוְיכְּ דָעֵם פִּינְפְּטָן לְשׁוֹן הַאֲתָא דָעֵר אַוְיכְּעַרְשְׁטָעָר גְּעוֹזָאנָט בֵּי גָּאוֹלָת מִצְרָיִם, אִיז פָּאַרְשְׁטָאַנְדִּיק אוֹ אַנְפָאַנְגָּעַנְדִּיק פָּנוּ יְצִיאַת מִצְרָיִם, הַאֲתָא זִיךְ שׁוֹין אַנְגָּעָהוּיְבָן דִי גָּאוֹלָה הַעֲתִידָה אַיְזָן אַלְעַז אִירָעַ עַנְנִינִים, לֹוִיט דָעֵם וּוֹאָרט פָּנוּ כְּבָוד קְדַשָּׁת מֹזִיָּה וְחַמִּי אַדְמוֹגָר, אִיז פָּנוּ יְצִיאַת מִצְרָיִם אַנְ, פָּאָרט מַעַן צַו דָעֵר גָּאוֹלָה דְּלֻעַתִּיד.

ב. דִי גַּמְרָאָה זָאָגֶט, רַבִּי יוֹחָנָן אָמָר, אַשּׁוּ מְשׁוּם חַצְיוֹ. דָאַס

and pleasure will be spiritual, not material. See *Yahel Or*, p. 632.

4. *Sefer HaMaamarim* 5708, pp. 159, 164.

5. *Bava Kama* 22a, *Nimukei Yosef* on that source.

just as when one shoots an arrow, he is held responsible even though he can no longer control it once it has left his bow, so too, once one lights a fire, he is responsible for any damage that it causes afterwards, even though the fire is no longer in his control.

On the surface, that ruling leads to a question: At the time the damage takes place, it is no longer in the person's control. Why then is he liable? Because the responsibility for the damages is not incurred at the time of the actual damage, but when the fire is lit – an act the person performed willingly – since it is as if all the subsequent damage took place then.

Our Sages⁶ teach, “The attribute of goodness surpasses the attribute of retribution.” If regarding a fire, which resembles an attribute of retribution, the entire damage is considered as having been accomplished at the outset,⁷ this is certainly true regarding an attribute of goodness. Immediately when G-d promised, “I will bring you to the good land” – which refers to the loftiest level of the Future Redemption – that revelation was already accomplished.

Always in His Hand

3. Rabbi Yochanan, whose opinion regarding fire was quoted above, maintains that the fast of Tishah BeAv (the ninth of Av) should have been ordained on the tenth of Av.⁸ His reasoning is that although the fire that destroyed the *Beis HaMikdash* was kindled on the ninth of Av, on that day, the major portion of the *Beis HaMikdash* was still intact. It was not until the tenth of Av that the principal destruction took place.

A question arises based on the general principle mentioned previously: that, from the time a fire is kindled, it is considered as if all the damage has

ה'ייסט אzo באָלֵד ווי מען צינדט אן
פִּיְעָר וּוּעֶרֶת מַעַן שׁוֹן נְתַחְיֵב אָוִיף
דֵּי הַזְּיוּקָת וּוָאָס וּוּעָלָן אַרְוִיסְקוּמָעָן
שְׁפַעַטָּעָר.

אין פְּלוּג, אִין עָר דָּאָך בְּשָׁעַת
הַיִּזְקָק אָן אָנוֹס, הַיִּנְט ווי אָוִיף אִין
מַעַן אִים מְחִיבָּן? נָאָר דָּעָר חַיּוּב אִין
אָוִיף דָּעָם אַנְצִינְזָן דָּעָם פִּיְעָר,
(וּוָאָס דָּאָס אִין דָּאָך בְּרַצְנוֹן), וּוּאָרוֹם
בָּאָלֵד דָּעַמָּלָט הַאֲט זִיך שׁוֹן
אַפְּגַעַטָּן דָּעָר גַּאנְצָעָר הַיִּזְקָק.

מְרַבָּה מַדָּה טֻבָּה מִמְדָּה
פּוּרְעָנוּיּוֹת. אָוִיב בַּי מַדָּה
פּוּרְעָנוּיּוֹת הַאֲט זִיך אַפְּגַעַטָּן דָּעָר
גַּאנְצָעָר הַיִּזְקָק פּוֹן פְּרִיעָר, אִין דָּאָך
בַּי מַדָּה טֻבָּה אָוְדָא אָוִוִּי, אָז
בָּאָלֵד ווי דָּעָר אָוִיבְּעַרְשָׁעָר הַאֲט
צְגַעַנְגָּטָה וְהַבָּאָתָן אַתְּכָם אֵל הָאָרֶץ
הַטּוֹבָה, וּוָאָס דָּאָס גִּיְתָּא אָוִיף דָּעָר,
דָּרְגָּא עַלְיוֹנָה פּוֹן גַּאֲוָלה דְּלַעֲתִיד,
הַאֲט זִיך שׁוֹן דָּאָס אַלְז אַפְּגַעַטָּן.

ג. וּוּעֲגָן דָּעָם תְּעִנִּית פּוֹן תְּשַׁעַה
בָּאָב, זָאָגֶט דָּעָר זָעַלְבָּעָר רַבִּי יוֹחָנָן,
אוּ עָר וּוּאָלָט מַתְּקָן זִין דָּעָם תְּעִנִּית
דָּעָר צְעַנְטָן טָאָג אִין אָב, וּוּיְיל
תְּשַׁעַה בָּאָב אִין נָאָך דָּעָר רַוב בֵּית
הַמְּקֹדֵש גַּעֲוֹעַן גַּעֲוֹעַן גַּעֲוֹעַן דָּעָר עִקָּר
הַחַוּבָן אִין גַּעֲוֹעַן בְּעַשְׂרִי בָּאָב.

פְּרַעְגַּט מַעַן - לְוִיט דָּעָם
דָּעַרְמָאָנְטָן כָּלֶל, אִין בְּשָׁעַת מַעַן
צִינְדָּט אָן פִּיְעָר וּוּעֶרֶת שׁוֹן
אַפְּגַעַטָּן דָּעָר גַּאנְצָעָר הַיִּזְקָק, הַיִּנְט

6. *Yoma* 76a.

8. *Taanis* 29a.

7. For that reason, the person who kindled a fire is held liable.

been done. Since the *Beis HaMikdash* began to burn on Tishah beAv, according to Rabbi Yochanon, it should be considered as if the entire destruction occurred then. Why then does he maintain that the commemoration of the destruction of the *Beis HaMikdash* should have been ordained a day later?

The resolution is that the principle mentioned before applies only to a mortal, but not to G-d. The reason for the distinction is that kindling a fire is considered like shooting an arrow because once the arrow leaves the person's hand, he no longer has any control over it. Accordingly, at the time one shoots an arrow or kindles a fire, it is considered as if the entire damage was done.

As such, it is understood that this does not apply regarding G-d because the fire or the arrow never leaves His hand.⁹ He always remains in control over them. Seemingly, it cannot be said in relation to G-d that, at the outset, it is as if the activity was already completed because He can always alter the outcome.

For that reason, Rabbi Yochanan maintains that the fast should have been ordained on the tenth of Av. Although G-d "kindled the fire"¹⁰ on Tishah beAv, nevertheless, since G-d can always change the course of events, it cannot be said that the destruction was completed on that date.

According to this explanation, the same concept would appear to apply to the matter at hand. How is it possible to say that, at the time when G-d promised "I will bring you...", it is as if the Future Redemption already happened? Since the matter is always under His control and no one can tell Him what to do,¹¹ as long as the redemption has not actually occurred, how can

ויבאלד או דער אונפאנג פון ברענען או געוען תשעה באב, האט זיך דאך לדעת רבי יוחנן אלין אין ט' באב שווין אפגעטן דער גאנצער ענין? באך ד' דערקלערונג אין, או דער דערמאנטער כלל אין נאר שיך בי א בשר זם, אבער ניט בי דעם איבערשטן.

דער טעם אויפן חילוק: בי אש, וואם עס איז משומחין, או זיין נאר דער חן איז אroiס פון זיין האנט איז ער שווין ניט קיין בעל הבית אויף אים, במליא, איז בשעת ער וווארפט דעם חן אבדע בשעת ער צינידט אן דעם פיעער, האט זיך שווין אפגעטן דער גאנצער היין.

ובמליא פארשטייט מען, או בי דעם אויבערשטן וואם בא אים זיין איז אש וחזים קיינמאל ניט אroiס פון האנט, און ער איז אלע מאל א בעל הבית אויף דעם, בא אים קאט זיך ד' זאך פריער ניט אפגעטן, וויל ער קען דאס אלע מאל ציען צוריק.

דערפראד זאגט רבי יוחנן או מען האט געלארפט קובע זיין דעם תענית בעשיין באב, ווארום הגמ איז באש הצעה, בתשעה באב - פונדעסטעגען וויבאלד או ער קען אלע מאל ציען צוריק, האט זיך דער חורבן נאך ניט אפגעטן בתשעה באב.

און לoit דעם איז זאך אין פלאג אויך אויז אין אונצער ענין - הינט וואם זאגן מיר או בשעת ער אויבערשטער האט צונגענט והבאתי גו', קאט זיך שווין אפגעטן די גאולה, וויבאלד או ס'אי זאך אלע מאל בא אים אין האנט, ומוי יאמר לו מה תעשה, ובמליא איז זאך כל

9. See *Rashi*, *Devarim* 32:41.

11. Cf. *Koheles* 8:4.

10. See the *Nacheim* prayer recited in the Afternoon Service of Tishah beAv.

it be said that it is as if it has already taken place?

זמנן ערד ה' האט ניט אַפְגַעַתָּן דָעַם עַנִּין בְּפּוּעַל,
הָאַט זִיךְ דָעַר עַנִּין נָאֵךְ נִט אַפְגַעַתָּן?

Why the Promise of Redemption Is Irrevocable

4. In truth, the question is not valid. As is well known,¹² when G-d regrets a Divine decree of retribution, He nullifies it. However, he will never regret and nullify a positive decree, as it is written,¹³ "Would He say and not do, speak and not fulfill?" Therefore, when G-d promised, "I will bring you..." which is a positive prophecy, He will never regret or nullify it. As such, He is compelled, as it were, to carry it out. Thus, it is as if the situation resembles that of a person who has no control over an arrow once it leaves his hand. Although there is no concept of compulsion regarding G-d and everything is dependent on His will, nevertheless, since His will is that a positive promise will never be nullified, the promise must be fulfilled.

For G-d, it is certain that the fulfillment of the promise is dependent upon His will, for the fact that the promise must be fulfilled, as it were, is only because that is His will. Nevertheless, from the perspective of the promise itself, it must be fulfilled because it cannot be nullified under any circumstances. Accordingly, the promise "I will bring you..." is like an arrow that has left a mortal archer's hand and there is no way it can be returned.

ד. אַבְעָר בְּאַמְתָה אֵיזְ דָאָס קִיְינְ קְשִׁיאָ נִיט.
וּוֹאָרָום עַס אֵיזְ בְּאוֹאוֹסְטִיךְ, אָז פּוֹן גְּוִירָות
רְעוּתָה וְרַחֲמָנָא לְצִילָן הָאַט דָעַר אַוְיְבָעָרְשְׁטָעַר
חֲרַתָה אָוָן עָרָ אֵיזְ זַיְ מְבָטָל, אַבְעָר פּוֹן גְּוִירָות
טוּבָות הָאַט עָרָ קִיְינְ מְאָל נִיטָה, הַהְוָא
אָמֵר גּוֹ וְלֹאְ יְקִימָה, בְּתִמְיהָ. דָעָרְפָאָר אֵיזְ
בְּשַׁעַת דָעַר אַוְיְבָעָרְשְׁטָעַר הָאַט צְוָעָנָגָט
וְהַבָּאָתִי גּוֹ וּוֹאָס דָאָס אֵיזְ דָאָק אָן עַנִּין טָבָ, אָוָן
וּוֹעַט קִיְינְמָאָל נִיטָה, הָאָבָן פּוֹן דָעַם, אֵיזְ
דָאָס קָאָלָו וְוֹעַט עָרָ אֵיזְ כְּבִיכּוֹל מְוֹכָרָה אָן דָעַם,
אָוָן דָאָס אֵיזְ כְּבִיכּוֹל וְוֹי בִּי אַמְעַנְטָשָׁן נְאָכָלָם
וּוְדָעַר חַז אֵיזְ שְׂוִין אַרְוִיס פּוֹן זַיְן הָאָנָט.

כְּאַטְשׁ אָז לְמַעַלָה אֵיזְ דָאָק נִיט שְׂיִיחָ קִיְינְ
הַכְּרָחָ חָס וְשָׁלוּם, אָוָן הַכְּלָ בְּרַצְוֹנוֹ יְתִבְרָה,
פּוֹנְדָעָסְטָוּעָגָן, וּוֹיְבָאָלָד אָז אָזְיָ אַזְרָצְוֹנוֹ
יְתִבְרָה, אָז אָן עַנִּין טָבָ וּוֹעַט עָרָ קִיְינְמָאָל
נִיט מְבָטָל זַיְן, אֵיזְ דָאָק דָעַר עַנִּין אַמְוֹרָה.

לְגַבְיִ דָעַם אַוְיְבָעָרְשְׁטָן אֵיזְ זַיְכָעָר, אָז
דָאָס אֵיזְ בְּרַצְוֹנוֹ יְתִבְרָה, וּוֹאָרָום דָאָס גּוֹפָא
וּוֹאָס דָעַר עַנִּין אֵיזְ אַמְוֹרָה אֵיזְ עַס וּוֹיְלָ
אֵיזְ אַזְרָצְוֹנוֹ יְתִבְרָה, אַבְעָר דָעַר עַנִּין
סְאֵיזְ נֹגָע צָו דָעַם עַנִּין, אֵיזְ דָאָק דָעַר חַז
אַמְוֹרָה וּוֹיְלָ עָר - דָעַר עַנִּין - קָעָן בְּשָׁוּם
אָוֹפָן נִיט בְּטִיל וּוֹעָרָן. וּבְמַיָּאָ לְגַבְיִ דָעַם עַנִּין
אֵיזְ דָאָס גּוֹלִיךְ צָו אַבְשָׁר וְדָם, וּוֹאָס דָעַר חַז
אֵיזְ אַרְוִיס פּוֹן זַיְן הָאָנָט, וּוֹאָס עָרָ (דָעַר חַז)
קָעָן בְּשָׁוּם אָוֹפָן נִיט גִּינְ צְרוּיךְ.

Realizing Redemption

5. The awareness of this concept assists our Divine service. The knowledge that the

ה. דָעַר עַנִּין אֵיזְ עַבְזָה אֵיזְ:

12. *Rambam, Hilchos Yesodei Ha-Torah* 10:4.

13. *Bamidbar* 23:19.

redemption, including its loftiest heights, actually exists at present – it is only that it is yet to be revealed – offers a Jew great assurance. Such a realization makes it much easier to endure all the concealment and veiling of G-dliness that generally prevails in this world, specifically, in the era of exile, and especially, in these last generations.

As is well known, all the obstacles and hindrances to the observance of the Torah and its *mitzvos* are not genuine entities. They are merely veils and concealments that exist to call forth deeper energies in our Divine service. Furthermore, since, in truth, the redemption is already present, these veils and concealments have already been removed.

When we realize that the obstacles do not really exist and are merely imagined, they will not affect us. We can then proceed with the strength of holiness. As a result, the veils and concealments will be removed even for the eyes of flesh. We will see that “Everything the Merciful One [did], He [did] for the good,”¹⁴ and, moreover, “This also is for the good.”¹⁵

14. *Berachos* 60b.

(translated in *Selections from Likutei Sichos, Devarim*, p. 357).

15. *Taanis* 21a; *Sanhedrin* 108bff.

See *Likkutei Sichos*, Vol. 2, p. 393

בשעת מען וויס איז די גאולה, בי אין דעם גראסטן עילוי, אייז שוין פראן אייצטער, עס אייז מער ניט וויס זי זארף נונגלה וווען, אייז אסן גויניגער צו זונגעין אלע העלמאות והסתירים וויס איז עולם הוה בכלל, ובזמנן הגלות בפרט און אין די לעצטער דורות בפרטן פרטיות.

אויסער דעם, וויס סאייז באוואוסט, או אלע מניעות ועיבובים וויס זיינען דא אויף תורה ומצוות, זיינען ניט קיין אמתען מציאות חס ושלום, מער ניט ווי א געלם והספר, בקען ארויסו פון טיפערע כחות אין בעונת ה/

אי נאך מעער, או מצד דער גאולה, וויס זי אייז באמת לאמתו שוין דא אייצטער, זיינען דאך שוין אויך די העלמאות והסתירים שוין אייצטער אראפ.

און בשעת מען וויס איז מער ניט ווי א דמיון, און מען ווערט ניט נתפעל פון דעם, נאך מען גייט מיט א שטארקייט איין קדושה, דעם אלט גייט אראפ דער העלם אויך פאר דעם קערפערלעגן אויג, או עס ווערט ליטב עביד און דאן אויך גם וו לוטבה.

(משיחת ש"פ וארא, תש"ד)

(כג) רמב"ם הלכות יסודי התורה פ"י ה"ד.
(כג) ע"ל קי"ש ח"ב ע' 393 ואילך.

(ח) בבא קמא כב, א. ונמו כי יוסף שם.
(כ) תענית כת, א.
(כא) ריש"ז דברים לב, מא.
(יט) יומא עז, א.

CREDITS:

Copyright by Sichos in English

Rabbi Eliyahu Touger
Rabbi Sholom Ber Wineberg
Translators

Rabbi Sholom Zirkind
Rabbi Zalmy Avtzon
Content Editors

Uriella Sagiv
Copy Editors

Yosef Yitzchok Turner
Typesetting

Spotlight Design
Layout and Cover

Mayer Preger
Advisory Board

Rabbi Shmuel Avtzon
Director, Sichos In English

הרב"ת ר' משה יהודה בן ר' צבי יוסף ע"ה
Rabbi Moshe Kotlarsky OBM,
whose commitment has brought this sacred initiative to fruition

